

เพื่อเผยแพร่ทันที

พัฒนาการที่สำคัญของคณะกรรมการแม่น้ำโขงในการส่งเสริมการจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำอย่างมีความรับผิดชอบ

นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 — คณะกรรมการแม่น้ำโขงได้เผยแพร่เอกสารสำคัญ 2 ฉบับในวันนี้ โดยมีเป้าหมายเพื่อช่วยเพิ่มประโยชน์สูงสุดจากการพัฒนาโครงการเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำและด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาลุ่มน้ำโขง ในขณะที่ช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมต่อผู้คนนับล้านที่อาศัยอยู่บนแม่น้ำที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณะกรรมการแม่น้ำโขงได้เปิดตัวเอกสารแนวปฏิบัติสองฉบับสำหรับผู้พัฒนาโครงการเพื่อช่วยให้โครงการพัฒนาที่มีความยั่งยืนมากขึ้น ซึ่งได้แก่ : แนวปฏิบัติการออกแบบเบื้องต้นสำหรับโครงการเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำในแม่น้ำโขงสายประธานในกลุ่มน้ำโขงตอนล่าง (Preliminary Design Guidance for Proposed Mainstream Dams หรือที่เรียกโดยย่อว่า PDG) และแนวปฏิบัติสำหรับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน (Guidelines for Transboundary Environmental Impact Assessment หรือที่เรียกโดยย่อว่า TbEIA)

“ประเทศภาคีสมาชิกของคณะกรรมการแม่น้ำโขงทั้ง 4 ประเทศตระหนักดีถึงความท้าทายที่เพิ่มขึ้นที่แม่น้ำโขงกำลังเผชิญอยู่อันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่” ดร. อานุลัก กิตติคุณ ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง กล่าวระหว่างพิธีเปิดตัวเอกสารแนวปฏิบัติดังกล่าว ณ นครหลวงเวียงจันทน์ เมืองหลวงของ สปป.ลาว “นั่นเป็นเหตุผลว่าทำไมเอกสารเหล่านี้จึงเป็นเอกสารที่ถูกพัฒนาขึ้นในเวลาที่เหมาะสมและมีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากเอกสารเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นที่แน่วแน่และความพยายามร่วมกันของประเทศภาคีสมาชิกของคณะกรรมการแม่น้ำโขงในการแก้ไขปัญหาที่มีความสำคัญระดับภูมิภาค”

นอกจากนี้ ดร.อานุลัก ได้กล่าวอีกว่า “ในขณะที่แต่ละประเทศมีระบบการกำกับดูแลระดับชาติสำหรับการก่อสร้างและการดำเนินงานเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำภายในประเทศของตนอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม เรายังไม่มีแนวทางร่วมกันในการจัดการกับผลกระทบข้ามพรมแดนของโครงการเลย และในตอนนี้เรามีแนวปฏิบัติร่วมกันฉบับล่าสุดในการจัดการทรัพยากรน้ำที่ใช้ร่วมกันของเราแล้ว”

เอกสาร PDG ฉบับเก่าซึ่งเปิดตัวในปี พ.ศ.2552 มีเนื้อหาครอบคลุมด้านเทคนิคในการก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำและการดำเนินงาน เช่น ชลศาสตร์ การเคลื่อนที่ของตะกอน ธรณีฐานฐานวิทยา คุณภาพน้ำ ระบบนิเวศทางน้ำ ปลาและการประมง ความปลอดภัยของเขื่อน และการเดินเรือ

ในขณะที่เอกสาร PDG ฉบับใหม่เป็นฉบับปรับปรุงที่รวมถึงเนื้อหาด้านอุทกวิทยาและผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเน้นที่ชุมชนริมฝั่งแม่น้ำและวิถีชีวิตที่มากขึ้น

จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งปัจจุบันได้มีการเสนอโครงการเชื่อมไฟฟ้าพลังน้ำ 11 โครงการตามแนวแม่น้ำโขงในจำนวนนี้มี 2 โครงการที่ดำเนินการแล้ว และประเทศภาคีสมาชิกของคณะกรรมการแม่น้ำโขงได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับโครงการเชื่อมไฟฟ้าพลังน้ำและตัวอย่างรวมถึงแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดทั่วโลก หลังจากสี่ปีของการเจรจา ระหว่างประเทศภาคีสมาชิก ผู้พัฒนาโครงการ และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ทำให้เอกสาร PDG ฉบับปรับปรุงนี้ได้รวมเอาความรู้ล่าสุดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การออกแบบ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เข้าไว้ด้วยกัน

ในขณะเดียวกัน TbEIA ก็เป็นกลไกที่มีความละเอียดอ่อนเช่นเดียวกัน และส่งผลกระทบต่อกระบวนการในการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมระดับประเทศ อันเป็นสาเหตุหลักของการใช้ระยะเวลาหลายปีกว่าจะเสร็จสิ้นการจัดทำแนวปฏิบัติดังกล่าว ในขณะที่แต่ละประเทศมีแนวปฏิบัติในการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของตนเองเพื่อพิจารณาว่าโครงการส่งผลกระทบต่อ การชลประทาน การเดินเรือ การทำเหมือง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจกรรมอื่นๆ ภายในประเทศหรือไม่ จะเห็นได้ว่าเอกสาร TbEIA นี้เป็นความก้าวหน้าที่จะสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกันเพื่อผลประโยชน์ของภูมิภาคในฐานะเครื่องมือในการสร้างความไว้วางใจ การปรึกษาหารือ และ ความร่วมมือ

ทั้งนี้ ในกรณีสมมติที่หากประเทศเพื่อนบ้านคาดการณ์ว่าการพัฒนาโครงการ ไม่ว่าจะเป็นการชลประทานขนาดใหญ่หรือการเดินเรือ อาจก่อให้เกิดผลกระทบข้ามพรมแดนในทางลบ ฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้กระบวนการ TbEIA ร่วมกันในการรวบรวมข้อมูล ประเมินผลกระทบ และนำเสนอข้อเสนอแนะตามหลักฐานที่ปรากฏ

“ผู้นำของประเทศภาคีสมาชิกทั้งสี่ของเราสมควรได้รับคำชมเชยสำหรับการก้าวไปข้างหน้าอย่างกล้าหาญด้วยการนำแนวทางเหล่านี้ไปปฏิบัติและทดสอบในโลกแห่งความเป็นจริง” ดร.อาณัติกล่าว “เนื่องจากความร่วมมือในแบบที่เรามียังไม่เกิดขึ้นในลุ่มน้ำระหว่างประเทศอีกหลายแห่งทั่วโลก”

บันทึกบรรณาธิการ:

คณะกรรมการแม่น้ำโขงเป็นองค์กรระหว่างหน่วยงานรัฐบาลซึ่งก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2538 เพื่อการเจรจาและความร่วมมือในระดับภูมิภาคพื้นที่ลุ่มแม่น้ำโขง โดยถูกก่อตั้งขึ้นจากข้อตกลงแม่น้ำโขงระหว่าง กัมพูชา สปป.ลาว ประเทศไทย และเวียดนาม องค์กรดังกล่าวเป็นเวทีระดับภูมิภาคในการเจรจาต่อรองด้านทรัพยากรน้ำ และเป็นศูนย์กลางข้อมูล องค์กรความรู้ในด้านการพัฒนา การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนของภูมิภาค

- ๑๒ -

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อ:

Mr Youpheng Long

เจ้าหน้าที่สื่อสารมวลชน

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง

อีเมล : youpheng@mrcmekong.org

โทรศัพท์มือถือ: +856 20 93 444 103

###